

Forfatter: Zahrtmann, Kristian

Titel: BREV TIL: Zahrtmann, Elisabeth FRA: Zahrtmann, Kristian (1864-12-16)

Citation: Zahrtmann, Kristian: "BREV TIL: Zahrtmann, Elisabeth FRA: Zahrtmann, Kristian (1864-12-16)", i *Kristian Zahrtmann - en mindebog bygget over hans egne optegnelser og breve fra og til ham*, Samlet og Udgivet Af F. Hendriksen, s. 55. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002223277-000-shoot-L0022232770000009.pdf> (tilgået 07. maj 2024)

Anvendt udgave: Kristian Zahrtmann - en mindebog bygget over hans egne optegnelser og breve fra og til ham

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Zahrtmann, Kristian, *Kristian Zahrtmann - en mindebog bygget over hans egne optegnelser og breve fra og til ham*,

K. Z. til sin elleveaarige Søster Elisabeth, Kjbhvn. 1864 16/12, med det lille Maleri af Pensionatsværelset i Aabenraa.

Godaften min kjære Elisabeth! og glædelig Juul til Dig og alle de Kjære i Hjemmet ! Ja, Du drømmer nok mindst om nu at skulle gjøre en Tour over den salte Sø forat titte et lille Øieblik ind til Dine Brødre heri Kjøbenhavn, der gjerne nok vare hos Dig ved denne hellige Fest, men da vi nu ikke godt kunne komme til Dig, inviterer jeg Dig til os, og jeg tænker mig ovenikjøbet, at Du allerede har tilbagelagt Sõtouren, at Du er ankommen bagved Børsen, at jeg i det kolde Veir har skaffet Dig en Drosche, hvori vi, Du og jeg, mageligt og luunt ere ankomne til Aabenraa No. 31, efterat Du har beundret Børsen, Christiansborg, Amagerkonerne, Bybuddene, Rundetaarn o. s. v. - Vi ere stegne op ad de 87 Trappetrin, og nysgjerrig har Du tittet paa Dørene forat see, hvem der boede indenfor i de forskjellige Loft. Nu lyver Billedet, thi Du kommer ikke ind i det dæmrende Novemberveir, nei, paa Bordet staaer en Lampe, der sender sine lysende Straaler udenom sig gjennem det hele Værelse, medens den i Anledning af Festen hjælpes af 2 Lys, der ikke staae paa det store Bord hos Lampen, men paa det lille Bord forved Faders og Moders Portræt, og for Vinduerne skinner det hvide Rullegardin halvt dækket af de uldne grønne Gardiner, der for Hyggeligheds Skyld ere trukne et Stykke for. Over Sophan med det reentvadske Betræk og pyntet med Din smukke broderede Pude see de gamle Tipoldeforældre venligt ned til deres Tipoldebørn eller rettere Børnebørnsbørnsbørn, der ved et hyggeligt dækket Bord og i den varme Stue lade Minder passere Revue, der alle stamme fra Bornholm og vel tildeels dreie sig om den samme hellige Aften fra de svundne Aar. Øverst oppe under Loftet hænge de gamle Mønstre fra Bedstemoders Gjæsteværelse - det er Christi Lidelseshistorie, og den lange Række af naive Billeder minde os om ham, der var født til at lide for vore Synder; de ere maalede paa en Tid, der saae hans bitre Skæbne mere end vi, der meest glæde os ved vor Frelse. Paa Bagvæggen seer Du foroven en Afbildning af en Venus, der er et Kobberstik efter Titian, og under hende hænger Onkel Christians Portræt. Ved Siden deraf staaer Reolen med sit grønne Tæppe for, forved Døren ind til det næste Værelse. Derinde sidder nok ganske alene en Sypige, som før var vant til bedre Kaar, nu maa hun møisommeligt fortjene sit Brød; hun sidder ganske alene, og hun er saaledes langt mere forladt end os; og inde ved Siden af vort Værelse indenfor den modsatte Dør, som Du ikke seer, hører Du Camillo juble s. 56 ved det Juletræ, som hans Moder har kjøbt ham for sine faa Skillinger, som hun har pyntet med tre Lys og 4 Sukkerjomfruer; dog er der maaskee iaar lidt mere paa, for nu fortjener Drengen selv Noget, og Moderen har saa bedre Raad; med os hører Du Moderens Invitation til at see paa Juletræet; vi gaae alle ind, medens vi af Hjertet ønske hinanden en glad og glædelig Juul. Inde i Konens Værelse træffe vi en anden Kone og hendes Søn; den Sidste er mindre end Camillo og seer forventningsfuld paa sin 5 Aar ældre Kammerat. Det var den ene Sukkerjomfru, hende med den knækkede Hals, mon den ikke skulde falde af til ham; ja, hans Ønske gjærer stærkt i ham, hans Hjerte presses stærkt sammen, og de glimrende Øjne aabnes uhyre stærkt. Han følger enhver Bevægelse hos Camillo, denne Matador, der med en vis Overlegenhed og Afmaalthed hæver Saxen og med sikker Haand afklipper den søde Jomfru og overgiver den til Henrik. »Den skal Du ha'!« Men Henrik vil dog ikke staae tilbage for Camillo i Rundhaandethed, og med samme overlegne Mine overlader han sin Moder det afbrækkede Hoved; her er ikke Hovedet, men Kroppen det Vigtigste. Men endnu har Du ikke seet den 4de Væg (i Værelset) med den nærmeste Deel af Værelset, der indeholder mit Staffeli, Commoden, Klædeskabet, et Par Stole, en Deel Skilderier, hvoriblandt Bedstemoders Portræt, og det gamle Stykke, som jeg fik af Tante Rømer, og dette kan Du hellerikke faae at see iaften; men kom engang herover af Dig selv, og Du skal faae det Hele at see; og endnu staaer der Eet tilbage, det er: hvormange Personer seer Du i Værelset; Hans sidder ikke længer og studerer, nei han har skudt Bog og Pen fra sig, de staae i Reolen, han gaaer nu ivrigt og dækker Bord, stolt af den skinnende hvide Dug, han som Huusmoder kan brede paa Bordet; selv troer jeg, at jeg sidder og taler med Conrad, der med soransk Flothed sidder i Kurvestolen og piller paa Stolearmen, medens han fortæller om Julecomedien og de sidste soranske Begivenheder. Maaskee er ogsaa Axel eller Christian J. her eller Michelsen eller ogsaa ingen af dem, men det er endnu vanskeligt at bestemme, og Du maa selv see nøie til, om Du kan opdage dem. - Naa, hvorom Alting er, vi have dog en hyggelig og rar Juul ogsaa her; vi savne Eder, det er vist, men Savnet mildnes ved glade Minder om Barndomshjemmet, hvor Smaabørnene legte med Englene Skjul, og hvor vi have tilbragt saamange herlige Timer med vore Kjære. Vore Tanker føres saa ogsaa hen paa hende, der meest af Alle pyntede Julen med sine Englegaver, men som nu holder Juul, hvor der er bedre at være end her paa Jorden; hun havde s. 57 selv saamange Børn og Børnebørn; hun kunde end bedre skatte det Barns Fødsel, der skulde frelse os alle. Nu gaaer Juledagen som et tavst Minde om det Forbigangne; den er kold, mørk og trist med sin Høitid, og det skal dog være en Glædesdag. Dog nok herom; vi kunne ikke udslette Savnet, og kunde jeg, jeg vilde dog ikke. Derfor en glædelig Juul til Eder Alle, til Fader og Moder, til Peder, Herman, Marius og til Tante Rømer, som vel den Aften som sædvanligt er Gjæst hjemme. Hils dem alle mange, mange Gange, som Du selv hilser mange Gange fra Hans og Din Broder

Kristian.

Tænker Du som jeg, hænger Du det lille Skilderi op i Moders Vindue over hendes Syæske; saa hænger det ligefor din Stol, og der faaer det bedst Lys.